

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Скопљанска улица број 9.“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пода цене, но ови морају непосредно слати претплату уредништву. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби и то, месечно, тромесечно, полугодишње и годишње.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТАСИНА ПИСМА

(ПРОДУЖЕЊЕ)

У Берлину, Јула

У једном од ранијих писама поменуо сам, да је овде сва радња, што се односи на ислеђење кривичних дела, концентрисана у самој дирекцији. Ту је у осталом и најбоља њихова правна и умна снага. Већ разуме се, и да не помињем, колико је интелигенција међу редовима у чиновништву берлинске полиције заступљена. Осем тога, овде чиновници раде, читају, прате реформе у полицијској вештини у других земаља, пробају то после и у својој пракси, па ако је добро, онда усвајају. Чиновници се, после тога, овде не боје промене владе, па да зебу од честога премештаја. Могу се променити и педесет министара, члана полиције и његовога персонала то се ништа не тиче. Он гледа свој посао. Међу тим и горе министри, и ако дођу нови, они се не баве личним питањима и премештањем писара и практиканата, што је у нас главни и једини посао владин — него се баве послом јачим, стручнијим, што ће донети и дотичноме ресору и земљи више користи У Берлину сам нашао чиновнике, који служе по 35 година све у једном и истом надлештву. Разуме се они аванзују, када им дође ред, али их одатле не гоне у унутрашњост. Тако вам је и у Бечу. У бечкој полицији нашао сам једнога Србина, Шандоровића, родом из Темишвара. Тридесет година како служи у Бечу. Почео је као дијурниста, па је дотерао до члана прве класе. Колико то вреди за саму службу једва треба и да помињем. Само памћење једног таквог дугогодишњег, сталног чиновника више вреди, него десет нових. Он се сећа и лица и прилика, па му више пута и не треба да сваки час завирује у регистре и албуме.

А што је главно: када је овако један чиновник осигуран службом, онда може и да се посвети више и са већом вољом своје послу. И отуда је у ових амо чиновника више интересовања за саму ствар. Овде се мање пише и расписује, а више се ради и постизава.

Чим кривац у коме ревијеру падне у руке власти, све се то око њега стара, како ће ислеђење што пре са успехом крају привести. Кратко, усмено ислеђење почне прво у кварту. Гледају неће ли што моћи за истрагу докучити. Ако би што дознали, прибележе то, па онда шаљу криминалној полицији у дирекцији. Тамо телефоном или телеграфом саопштавају све, што о кривцу и његовом делу сазнаду. Кривца, међу тим, натоваре у апсеничка кола. Зову их „зелени фијакер“, јер су обојена зеленом фарбом. Направљена су као ћелија. Прозора

нема, него светлост долази озго. Улази се на врата састраг од кола. На двадесет оваких кола непрестано шпарта по Берлину, од једнога кварта до другог и купи похватане кривце, па их онда вози у апсану главне полиције. Никада кривца не терају улицама, пешке, кроз светину. То је у њих забрањено. — У зеленим колима са апсеницима седа један или два жандарма, како је који кривац немирнији и опаснији. За кога је потребно, томе међу и *лисице* на руке. Руке се укрете, зглавкови више шака дођу један преко другог, а озго се притегне ланчић, који се бравом везује. То страшно боли. Кривац мора седити са свим мирно. Иначе, чим се покрене мало више руком, ланчић притисне на зглавкове, па несретнику од болова светлаци искачу. Још ако му је жандарм душманин, па ланчић не остави лабав, него да карика карику *пасент* притеже, онда ћете из тога полицијскога екипажа који пут чути и потмуле јауке. Ко-чијаш ошине коње, кола пројуре улицама, берлинци их већ гледају свакога сахата, можда ће још који странац за њих свога чичерона упитати, али ће често по која старица, сирота надничарка, на тротоару застати, и као са неким страхом и уздахом за колима погледати. Учини јој се чешће, да у зеленим колима седи син, њено уздање, или ћерка јој, њена старачка потпора

Гледао сам по неки пут, да онај строги полицај-лајтнант у ревијеру слаже, као сардине, по петнаест апсеника у једна кола. Само викне оним оштрим прајским језиком: „напред.“ Ама то се збија један уз другог. Тишина као у војсци. Само чујеш команду. Заповест се врши без отезања. Они несретници, разуме се знајући своје зло, слушају као робље. За чудо, што ови Прајзи мало говоре. Више, ваљда, мисле. Када се у нас потеряју два апсеника у главну полицију, скуп се цела велика пијаца да гледа и ужива „представу . . .“ Овде се све то врши у тишини. Стотинама се дневно затвара, па Берлин то и не зна.

Када *зелена кола* дођу пред главну полицију, стража дадне знак. Капија се отвара и одмах за колима затвара. Из жандарске стражаре излазе у исти час 10—15 жандара и опкољавају кола. Унутра из кола се јави жандар, који спроводи апсенике. За тим се кола откључају, јер она затворена кроз варош пролазе. Изађе прво жандар спроводник. По спроводној листи излазе после апсеници. Каквих нема? Скитница, кесароша, лопова, јавних женскиња и т. д. Дежурни наредник одваја и командује, сортира: скитнице на једну страну, лопове на другу, девојке на трећу и т. д. Опасне злочинце прихватају одмах четири жандара, али сва та лица воде опет инспектору апсана. У исто време криминални инспектор добио је о свима њима тачан рапорат. И он наређује даље. О *новим апсеницима*,

који први пут долазе, узима се *персоналија*. Бележе се све њихове родбинске прилике, начин живота, занимања и т. д. Онда долази наредба за мерење кривца, фотографисање и т. д. Ако је то који стари допов онда се једном *авизо-цедуљом* јави архивару криминалне архиве; и овај, после десет минута, шаље озго сву биографију и тачно описан сав живот ухваћенога кривца, све његове раније осуде и т. д. — Кривце, пре него затворе, добро прегледе. Воде их одмах у купатило, а одело им се дезинфикује и на топлоти од стотину гради од гади очисти. Кривци се затварају особено. Иследни су затвори — ћелије. Поступање са притвореницима у њима бива по правилима, која прописује управник; а ред је у ћелијама махом онакав, какав сам раније, прегледајући моабитски казнени завод у Берлину, описао у „*Браничу*“ за 1888. годину . . .

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИСТРАГА

V

О ранама задобивеним метком.

(СВРШЕТАК)

Ево о томе једног случаја, који ће у томе правцу доста поуке дати. Једнога јутра јавише неком иследнику, да је нађен на путу један убијени човек. Кад се отишло на лице места, констатовано је, да је леш житарског трговца М. Ј—ћа, за кога се држало да је имућан. Он лежаше потрбушке, а на десном увету имађаше рану метком задобивену. Куршум се је над левим оком у чеону коску заб'о, пошто је кроз мозак пројурио. Леш је нађен, од прилике, у средини једне Ћуприје, која је преко једне реке подигнута. При њему није нађен ни новчаник, а тако исто ни сахат ни ланац, но се само по дугмету и алци, о којој је ланац висио, могло приметити, да је овај силом скинут. Један жандарм достави за тим, да је убијени прошлог вечера у једној гостионици био и тамо умерено вечерао и пио, и од прилике око пола једанајест сахата пошао кући, као што сам рече. Да би својој кући доћи могао, морао је прећи преко оне Ћуприје на којој је нађен. Од прилике у то време, кад је он на Ћуприји могао бити, чуо се пуцањ. У гостионици беше, у исто време кад и он, и неки непознати човек сумњивог изгледа, који је целога вечера само парче хлеба појео и чашицу ракаје попио и, неколико минута после М. Ј—ћа, из гостионице отишао. М. Ј—ћ је неколико пута свој новчаник из џепа вадио и прегледао, али нико не знађаше колико је новаца у њему било, ма да је изгледало да га је било доста. Сумња је пала на тога непознатог, да је за М. Ј—ћем из гостионице отишао и на Ћуприји га убио и похарао. Други жандарм даде се у потеру за овим сумњивим човеком, нађе га и везаног дотера на лице места. Но он не хтеде признати да је ово дело извршио, но се брађаше да је остатак ноћи провео у једној оближњој појати (коју не хтеде жандарму уснут показати). Кад је пак свршен увиђај на лицу места и наређено да се леш однесе ради обдукције, падне иследнику случајно у очи, да се на оградџи Ћуприје, на којој је леш нађен, налази једна мала и очигледно са свим нова окрзотина, као да је на њу неким тврдим и заострђеним телом снажно ударено. Кад је иследник све потанко расмотрио, није могао тачно да определи, да и то са убиством у вези стоји, али се ипак морало претпоставити: да је убица нешто у воду бадио и при том ограду окрзнуо. Али шта је то могло бити? Ту се сад умеша и онај осумњичени и ухапшени човек, наводећи да је он по занату тесач и да се у томе потпуно разуме, те увераваше да је окрзотина на оградџи Ћуприје много старија, што иследнику даде повода да нареди истраживање. Брзо се добави један чамац и помоћу дугачких грабуља почне се брижљиво по дну реке тражити. Није дуго потрајало и из реке извукоше један конопац, на чијем једном крају беше утврђен велики камен, а на другом опет исплаћени пиштољ, са чијом се цеви куршум, који је међутим из главе убијеног М. Ј—ћа

извађен, потпуно слагао. Сад је било јасно да је овде извршено самоубиство; убијени се је са овом направом упутио Ћуприји, камен преко оgrade Ћуприје пребацио, па онда себи куршум иза десног увета у мозак пројурио. Чим је ово извршио, камен је својом тежином повукао пиштољ и преко оgrade га за собом одвукао на дно реке. При том је пиштољ снажно о ограду ударио и на тај начин је задрео (окрзнуо). Одмах је чињен покушај са другим сличним пиштољем (утврђеним наравно на другом канапу) те се дошло до уверења да је доиста тако могло бити и да пиштољ увек ограду окрзне. Даљим ислеђењем дознало се, да је нађени пиштољ својина М. Ј—ћа, да је он био поремећеног материјалног стања, али да је свој живот у корист своје породице на велику суму осигурао, те како дотично осигуравајуће друштво није било обавезно да у случају самоубиства осигурану суму исплаћује, то је он прибегао горњем доиста веома вештом начину самоубиства, како би се држало да га је други неко убио и на тај начин његовој породици осигурана сума исплаћена била.

6. Врло је важна околност на коју иследник не треба никада да заборави и та, да се код проширених повреда од метка задобивених може десити, да се одело поврх ње ниуколико не повреди.

Тако прича један лекар, да је имао прилике да прегледа једну дубоку рану на рамену, која је изгледала сва размрскана, а да на капуту дотичног лица не беше никакве повреде или рупе; даље опет једну рану на мишици, а да куршум ни кошуљу ни спавакушу није пробио, и најзад рану на нози код самога чланка, а да обућа на томе, нити на другом месту не беше пробијена и т. д.

Исто тако, вели, да се често дешава да куршум кошуљу или који мекани део обуће са собом у рану увуче, али да их не пробије. Ако по том озлеђени, или који други, намерно или случајно ту кошуљу или обућу из ране извуче, онда ће са њима извући и куршум, кога онда лекар наравно неће моћи урани наћи. С тога је, дакле, дужност сваког званичног органа, које прво на лице места дође, да, или све онако остави као што је нашао, или ако је шта морао безусловно да измени, о томе лекара извести, јер ако то не учини, може по озлеђенога имати рђавих последица.

7. Једно питање, које до душе за сада још није хитно, али које ће у најкрајем времену веома важно бити јесте то, какво дејство имају модерне пушке. Ни у једној грани данашње технике, изузев електротехнике, није толико учињено, као на изналажењу конструкције пушке. Најинтелигентнији учењаци посветили су све своје знање и умење томе питању и сви модерни и културни народи жртвовали су и жртвују милиунима свога тешко задобивенога новца у цељи, да само бољу пушку од суседних држава имају. У овоме су сви у опште до подједнаких резултата дошли, јер се знаде, да је по нашем данашњем техничком знању она пушка најбоља, која је малог калибра и обложена и споља и изнутра тврдим челиком, а избацује бездимни и не праскајући прах (барут), те ако се таква пушка прими и усвоји као ратна, онда ће она с временом и тако се усавршити, да ће се моћи употребити и за лов и као луксузно оружје. Сем тога не сме се изгубити из вида и то, да се је у свакој држави дуже времена са разним системима пушак експериментисало, док се најзад није један од њих усвојио и онда тек у грдним количинама за употребу израђивао. На тај начин су многе пушке, које су само ради пробе израђиване и којима су само поједине чете наоружаване, постале неупотребљиве, те су с тога продате и налазе се данас као својина разних приватних људи. Услед тога може се лако десити, да је по нека повреда нанета из какве модерне пушке, која има своје карактеристичне особине, те се ове свакад морају и требају тачно и брижљиво осматрати, како би се те особине пушке као и дејство њено могло јасно одредити; исто тако може се десити, да се повреда нанета из војничке пушке, може одмах распознавати т. ј. да се по изгледу повреде и по другим особинама даде одмах закључити, да је ова из војничке пушке нанета. С тога је, дакле, у појединим конкретним случајевима неопходно потребно да дотични орган власти, који први на лице места дође, буде собом на чисто, да ли је дотична рана нанета из какве пушке малог калибра или из какве друге пушке.

При оцењивању тога, ваља пре свега обратити пажњу на такве особине дотична пушка, за коју се држи да је повреду нанела, има, и какве повреде у опште и у ком облику она може да нанесе, па тек онда приступити прегледу и тачној оцени саме повреде која је нанета.

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК

Образац за вођење кривичних истрага.

Полицијскоме чиновнику нужно је да зна, како се и на који начин, и по коме образцу извиђају извесна кривична дела. Ми ћемо овде изнети један случај опасне крађе и цео ток ислеђења, те да се види све оно, што спада у оквир оваке једне радње:

Рађено 26. Априла 1897. године,
у канцеларији ср. Н.

Данас престаде Петар Марић из Оглађеника, па изјави:

Данас, око шест сах. пре подне, приметио сам, да ми је отворен подрум, у коме држим рубље, сукно и друге кућевне ствари. Катанац је био обијен и бачен пред врата подрумска. Сама пак врата — брава — одкључана је неким удешеним кључем, пошто кључ од тих врата држим у вајату под сламњачом. Из подрума однето ми је: труба платна за кошуље од кудеље; комад сура сукна од прилике 60 арш.; два јелека женска, троје тканица, један белокораст нож и још друге ствари, у вредности 300 динара. Сумњам, да ми је ову крађу извршио Исидор Дулић, беспосличар сеоски, јер вели Станко Окановић и Миљко Војичић, да су Исидора видели синоћ око 10 сахати на домаку моје куће, где је по свој прилици мотрио положај, како би лакше ову крађу извршио.

Тражим, да се Исидор за ово дело узме на одговор, па ако буде крив, накнади ми однете ствари, и још плати 200 динара на име дангубе и других трошкова.

Писмен сам

Петар Марић.

Оверава Начел. ср.
Илија Марковић.

Решење.

Г. Славко Шајковић, писар, сходно §. 51. крив. суд. пост., нека одмах учини полицијски увиђај на месту извршене крађе, па за тим даље поступи по закону.

26. Априла 1897. год.

Н.....

Начел. срески
Илија Марковић.

Рађено на лицу места извршене крађе, 26. Августа 1897. год. у Оглађенику.

Полицијски увиђај

По делу извршене опасне крађе Петру Марићу из Оглађеника. Увиђај је вршен у присуству подписаних грађана.

Кад сам, са подписанима, дошао на само место, где је крађа извршена, нашли смо овако стање: Подрум оштећенога Петра стоји испод куће, у којој Петар са чељадима својим станује. У подрум се улази по степеницама, којих има четири. Врата су од тешких растових дасака, која се отварају на двојак начин. Прво је реза затворена катанцем, а за тим има брава, у коју се кључ увлачи и врата отварају. Катанац је разбијен и бачен код врата од подрума, а за тим је лопов удешеним кључем отворио браву на вратима и ушао у подрум. У подруму има доста разбачених ствари. Види се, да је лопов

нарочито тражио новаца, јер су два сандука, у којима се остављају ствари: стајаће одело, рубље и т. д., обијена, па пошто, по казивању оштећеног, није у сандуцима било новаца, то је лопов — опет по казивању оштећеног — однео: једну трубу платна кудељног; комад суруг сукна од прилике 60 аршина; два јелека женска, троје тканице, један белокораст нож и још других ствари у вредности 300 динара.

Према начину а и времену, јер је ово извршено по свој прилици ноћу, налазимо, да је ова крађа извршена на *опасан начин*. На све ово што смо утврдили, можемо се и заклети. Имамо још да додамо, да се на катанцу виде трагови од воска — по свој прилици од воштане свеће.

Извршио увиђај писар
Славко Шајковић.

Присутни грађани:
Тоја Соколовић.
Милица Јанковић.

У моме присуству
Петар Марић.

Бр. 1539.

Решење:

У смислу §. 51. и 117. крив. суд. поступка, прибрати доказе, сведоке испитати, па за тим поступити даље по закону.

26. Априла 1897. год.

Н

Начел. срески
Илија Марковић.

Рађено 26. Августа 1897. год.
у канцеларији среза Н.

Испит сведока,

По делу извршене опасне крађе Петру Марићу из Оглађеника. Испит је вршен у присуству подписаних грађана — §. 28. крив. суд. поступка.

Први сведок.

I

Опште питање из §. 103. и 107. крив. поступка.

I

Зовем се Станко Окановић, имам 35 година, родом из Оглађеника, жењен ал немам деце, неосуђиван, вере православне. Способан за сведока.

II

На стварно питање каза:

II

Синоћ, око 10 сахати, враћао сам се са појате кући. Тада сам близу куће оштећенога Петра, видео Исидора Дулића из нашег села, где стоји прислоњен уз плот према кући Петровој и нешто гледа. Пут ме је водио баш поред куће Петрове. Кад сам Исидора спазио, он чучну поред плота, а ја се учиних као да га нисам ни спазио и отишао сам даље својим путем. Знам, да је Исидор насртљив, па за то га нисам ни ословио.

Толико знам о тој ствари да сведочим, а на то ћу се и заклети. Дангубе тражим 5 динара. Писати не знам.

+ **Станко Окановић.**

Подписао га **Трифун Жарковић.**

Пред нама без примедбе:
Трифун Жарковић.
Мојсило Иванић.

Оверава иследник,
Начел. срески
Илија Марковић.

Деловођа, писар
Славко Шајковић.

Други сведок.

I

Опште питање :

I

Зовем се Миљко Бојичић, имам 40 година, родом из Оглађеника, ожењен, имам троје деце, неосуђиван, вере православне; писмен, способан за сведока.

II

На стварно питање каза :

II

Синоћ, не знам поздравом које је доба било, изашао сам из куће да стоку обиђем. Моја је кућа близу куће оштећеног Петра. Компшије смо. Кад сам из кошаре изишао, сназих према месечини Исидора Дулића, како мину поред пута и изгуби се иза оних ограда Мирка Гајића. Лепо сам га видео и познао. Мислио сам, шта ће овај у ово доба овде? Мога бити да нешто смера. И доиста, сутра дан чух, да је мој комшија Петар покрађен. Свакако биће, да је Исидор ову крађу извршио, јер је познат у селу као неваљалац и нерадник.

То је све што имам да покажем по овоме делу. На казано заклећу се. Писати знам и то само своје име да подпишем. Тражим 4 дин. дангубе.

Миљко Бојичић.

Пред нама без примедбе

Тривун Жарковић.

Мијанло Иванић.

Оверава иследник

Начелник ср.

Илија Марковић.

Деловођа, писар

Славко Шајковић.

Бр. 8531

Решење.

Како овде има довољно основа да дело постоји, и да је учинилац истога Исидор Дулић из Оглађеника, то одмах узети на одговор Исидора на основу §. 117. и 118. крив. суд. поступка.

27. Априла 1897. год.

Н . . .

Иследник,

Начелник срески

Илија Марковић.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПИСАРИ ОПШТИНСКИ

Ми смо писали у бр. 8. о писарима општинским, па смо обећали, да ћемо објаснити, на који су начин општински писари и друге сеоске ћате изиграли §. 471. грађ. суд. пост.

Као што је познато, тим наређењем закона прописано је: да се земљоделцу не може за дуг продати: пет дана ораће земље, кућа и окућница од једног дана орања, и друго. То не може земљоделац ни сам продати, ни ма којим начином отуђити.

Али ћате су и ту нашли лека. Они не пишу документа да неко своје имање отуђује или продаје, — јер на неким документима надлежне власти не би смеле да стављају своје потврде — већ кад хоће коме да смакну какво имање, они пишу уговор — односно облигацију — да је тај и тај узео од тога и тога на зајам извесну суму. Ако, рецимо, њива или ливада, која хоће да се смакне, вреди 200 дин., онда се облигација пише на 500. — Дужник се обвезује, да ће ту суму у одређеном року вратити; а за сигурност дуга, дужник даје повериоцу ливаду — или њиву — која се граничи до тих и тих комшија, да је повериоц може обрађивати и плодове са ње скидати све док му се не врати позајмљена сума.

Прости и неуди сељаци, који по вољи или невољи даду у реум своје земље — примају у том случају четврти па често

и пети део од суме на коју гласи уговор, а земљу могу да поврате натраг тек ако положи целу суму.

У овом је, дакле, случају њива својина дужникова. Он је није отуђио и може је у свако доба узети натраг само ако положи уговорену суму. Фали дакле, само једна маленкост — он земљу не обрађује, већ то чини други, који са ње и плодове скида.

С' формалне стране поверилац је само привремени уживалац — а стварно пак он је господар земље.

Каква је хасна што закон штити у овом погледу земљоделца, кад је он неук да се тим благодјејањем закона користи, и кад власти не обраћају довољно пажње, да ти прости земљоделци не падају у клопке разних варалица.

Но да видите читаоци на какав још начин знају ћате да оперишу, па да земљоделац прода земљу коју иначе по закону не може продати; па шта више, да купац и до уредне, судом потврђене тапије дође — па опет да нико не одговара.

Ствар се удеси овако:

Купац и продавац договоре се и међу собом у свему наравнају за земљу која се купује, односно продаје. По том ћата напише тужбу којом купац — ко бајаги — тужи општинском суду продавца — сопственика земље — да је он тобоже на самовластан начин заузео његову — купчеву — земљу.

Сад ћата руководи радњу општинске власти онако, као да ту од збиља постоји спор за самовољно заузеће земље и позива продавца на одговор. И продавац призна на протоколу да је заиста заузео купчеву земљу. Кад се та процедура сврши, онда ћата напише пресуду како је општински суд у првој седници својој решио да Н. Н. (продавац) одмах уступи Н. Н. (купцу) заузету земљу (т. ј. ону, која је предмет продаје и куповине).

Купац на тај начин добија пресуду општинске власти, да је сопственик купљене земље; и после кратког времена на основу те пресуде тражи и добија судом утврђену тапију.

Кад је пре кратког времена онај енглец, познати српски пријатељ, са пуно одушевљења говорио овде у Београду: „да у Србији нема сиротиње, јер је сиромаштина законом укинута“ — да му је тада неко казао за ове кајишарлуке, он би занемрио од чуда.

На тај се начин у Србији врши процес пропадања мале својине, а уједно и процес пропадања демократског облика наше државе, на коме нам узалуд завиде други народи.

— А продаје имања за порез? Зар оне не остављају земљоделца без куће и кућишта? — Тако ће узвикнути неко, који ову ствар није на самом извору штудирао, и који због тога мисли, да су такве продаје једини узрок пропадању мале својине:

Продаје имања за порез тек само посредно утичу на рушење мале својине. Такве продаје долазе тек као средство, да онај, који је на непоштен начин притиснуо туђу својину, добије на исту и судом потврђену тапију.

Притиснуто, односно у реум дато имање прода се за ништавну цену а купи га онај ко га је и притиснуо. Други сељаци ни за живу главу не смеду да лицитирају такво имање, јер се онда сматра, да они тиме отимају имање од онога, који га под у реум држи. У осталом, они који би имали новаца да купе имање на лицитацији, — они су обично туђа имања притисли. Они обично лицитирају да испуне закону форму, јер ће и њима требати помоћника кад дођу на ред њихови кшефови.

Ми знамо зиратне земље које су продате по 2—10 дин. дан орања; а кућа и окућница за 50—100 дин. — Ту је двогуба штета: — држава губи порез а сиромашак имање.

Ко је живио на селу тај зна, да сељани који немају довољно земље — нису нерадници, већ своје њиве брижљиво обрађују и за порез се државни старају. Они у нужди остављају своје куће па одлазе у друге државе ради „печалбе“ — да би само могли да испуне према држави своје обвезе.

Али ако сељак падне у клопку каквог кајишара и даде у реум какво парче земље — он је пропао. Тада се порез нарезује на сву земљу коју дотични има, ма да је он сву не обрађује. Он плаћа порез на земљу коју обрађује а порез на земљу у реум дату с године на годину расте. Онај који земљу у реум држи, ма да обећа да ће на исту плаћати порез — ипак неће то да чини, јер њему иде у рачун да се оном сиромашку гомила порез, па да му имање путем лицитације пређе у сво-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

јину. Видећи да се пореза не може отарасити, такав бедник занемари се и имање му се за порез прода, а коме се исто на лицитацији уступи — то смо већ напред казали. Имање се прода обично за мању суму по што оно порезу дугује.

Још нешто. Имућнији људи у селу обично плате свој порез у један мах за цело четворомесечје. Сем тога они су и разборитији, а кметови имају према њима и других обзира; па за то ретко се кад чини злоупотреба са њиховом порезом. Ако у опште кметови праве злоупотребе са порезом, они то чине са новцем сиротније класе. Сиromaх човек доноси порез мало по мало. Кмет кад прими коју малу суму изговори се, да ће му примљену суму уписати у пореску књижицу онда, кад још новаца донесе. По том порекне оно што је раније примио; или призна да је примио, али мање по што је у ствари примио.

Даље сиромашцима се обично продаје стока или друга покретност за порез; и онда се често уписује у пор. књижицу половина добијене суме — или ништа. Кад такав сиромашак стане да протестује: за што му цела сума није уписана у књижицу, — онда кмет обично каже: »е брате; па рачунаш ли ти таксе, па »деурне«, па добошину и т. д.«

И то је један узрок да људи занемарују плаћање пореза. Расписом Господина Министра Финансија од 14. августа тек. год. ПМ 20.077 строго је наређено властима, које порез наплаћују: — да буду пажљиве при наплати пореза од сиротније класе људи — а још пажљивије кад морају да продају имања за порез. У исто време да имања не продају кад се дугује мала и незнатна сума.

Ми би овде молили Г. Министра да овај распис допуни, и упита надлежне власти: да ли они сиромашци који порез дугују — стварно уживају сва имања на која порез дугују; и ако га не уживају то за што?

Ми тврдимо, да се имања за порез продају — са малим изузетком — само онима, којима је по извештају део имања на некакав начин истргнут из шака; или које су кметови при наплати пореза гонили.

На Господина Министра је да нађе лека овоме злу, а окружним и среским властима, да мотре и сузбију сваки марифетлук ове врсте.

Оволико о злоупотребама, што их несавесни општински писари стварају и потпомажу, а у идућем ком броју писаћемо какви треба да буду општински писари па да општине наше напредују.

Не треба нас рђаво разумети. Не мислимо да су сви општински писари несавесни. Има их и врло добрих, али има их и много горих.

УБИСТВО ВАНБРАЧНОГ ДЕТЕТА

Суд општине глушачке, у срезу пожешком окр. ужичком, писмом својим од 26. Марта 1897. год. № 269., јавио је среском капетану, да је нашао једно мртво мушко дете у селу. Дете је ново-рођено. Што човека испуњује ужасом то је, да су дете свиње почеле јести. Сумња се, да је ово дете родила Тода — Тодора — удова поч. Ранка Миковића из Врањани. 26. Марта ове год пред зору.

По овој достави начел. среза пожешког наредио је одмах кривичну истрагу.

Лекар, који је прегледао леш, нашао је: да је дете било онакажено, јер на глави његовој не беше обе темене кости и један део мозга. Тако исто не беше ни десне руке до раменог зглоба а лева до лакатног прегрива. На једној ноzi такође не беше стопале. Пупчана врвица до самог је трбуха откинута; трбушна дупља проваљена и у њој дроба нема, а леве руке мишица пробијена. Тако гласи лекарски преглед. Лекар је дао своје мишљење, да је ово јадно дете живо рођено.

На испити свом код полиц. власти у Пожези 28. Марта тек. год. № 5385. Тода је признала да је ово нађено дете њено, и да га је она на кухинском прагу родила. Даље вели, да није знала за себе када је се породила, већ је пала, а крмача, коју она рани у башти својој и која се у тај мах десила код кућњег прага, дочепала је и одвукла дете које она није могла спасти.

Исто то је и на другом свом испиту 28. Маја т. г. № 5762., изјавила, с тим још, да она дете није удавила нити га је хотимично бацила да га крмача растргне. Да се ово, вели, није са њиме десило, ја би га као своје очувала и ако је ванбрачно. Кад сам дете родила никога у кући код мене није било, сем седмогодишњег детета које је спавало.

По ислеђеном делу спроведена је првост. суду ужичком на осуду. На претресу 25. Августа т. год. № 17894. оптужена Тода остала је при датој речи код полиц. власти, т. ј. да она није дете убила или упропастила.

Суд јој је у олакшав. околност признао добро владање и »што је као удова изложена стиду и срамоти« тач. 2., 4. и 7. §. 59. крив. закона, а одбрани њеној као да је при порођају била у таквом стању, да дете није могла прихватити и сачувати га, није поклонно вере, јер то ничим није доказала, па је пресудио, да се оптужена Тода за ово дело, упропашћење ванбрачног детета, казни са два месеца затвора.

Ову пресуду оснажио је и Апелациони суд.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

МИЈАИЛО МАРКОВИЋ „Топач“

коцкар и лопов.

Има до 25 година. На једну ногу мало парамљује, за то га и зову »Топач«. Носи увек шешир на леву страну мало накривљен, да изгледа »феш«. Иначе је појава доста симпатична. Ал' поред свега тога, он спада у ред опасних лопова и коцкара. Његов је живот пун смелих покушаја и врло одважно извршених дела. Био је више пута суцки осуђивац, а већ о полицијским осудама не треба ни говорити. Последњом поротном пресудом од 31. Децембра 1896. године под Бр. 27274, која је изречена у суду вароши Београда, био је осуђен на смрт, па му је у путу владалачке милости замењена са 20 година робије у тешком окову. Дела, за која је поменутом пресудом осуђен, извршио је у друштву са Петром Радојчићем, Миланом Травњом и Драгомиром Тодоровићем — »топцијом« скитницама и опасним лоповима. Ми ћемо овде у кратко навести дела за која су горњом пресудом осуђени. Тако: Мијаило, Милан и Драгомир, као главни кривци, а Петар као саучесник, ноћу између 6. и 7. Априла 1896. г. покрали су из затворене собе г-ђе Матеје Х. Поповићке оvd.

разне ствари у вредности 140 динара. Даље: Милан и Драгомир као главни кривци, а Мијаило и Петар као саучесници 6. Априла 1896. године из јутра, украли су г-ђи Були Талви из затвореног сутерена један казан у вредности 50 дин. И најзад, Мијаило још и за то, што је једне ноћи, у друштву са Миланом Павловићем коцкаром из Њажевца и осталима, извршио опасну крађу еспапа и новаца Сими Миљковићу абацији из Јагодине. Ову крађу Мијаило је извршио под именом Драгутина Гајића коцкара из Крагујевца. За последње крађе, које је Мијаило починио, има заслуге у његовоме хватању г. Никола Трнезић члан управе вароши Београда, који је учинио за њим строгу потеру и ухватио га у Ђуприји. Сад Мијаило издржава казну у београдском казамату. Тешко да ће помиловање утицати на његов зликовачки карактер. Ал' — то остављамо времену. За сад смо га само приказали као опасног зликовца од кога је друштво патило, а и с тога, што је врло препреден па у свакој мало згоднијој прилици, може утећи са робије.

КОСТА ПАВЛОВИЋ

коцкар и варалица.

И сâм изглед и целокупна појава одаје га да је коцкар и варалица. Био је полицијски небројено пута кажњаван за

преваре, скитњу и коцкање. Носи се, што но веле „лежер.“ Кад га је полиција сликала, није хтео друкчије, но са запаљеном цигаром у руци. Дозвољено му је са разлога, да му слика буде што вернија. Из очију му читаш лаж и превару. У души му је, да лако верни свет обмане, и да се онда из прикрајка смеје своје „маршетлуку.“ У друштву своје хвали се, како је у своје послу мајстор, и да је свој занат добро испекао. Опасан је по околицу, у којој се налази. Припазите на њега и чувајте га се. Кад прикупимо о њему званичне податке, изнећемо многа занимљива дела која је у животу своје починио. За сад, му износимо само слику са кратком његовом биографијом, те да га прикажемо читаоцима као човека, од кога се на сваком кораку треба чувати.

ИЛИЈА ГАВРИЛОВИЋ

лопов — разбојник — убијца.

Да опширније опишемо Илијина разбојничка дела, остављамо за други пут, кад му будемо донели његову најновију фотографију. Ова слика има своје вредности у толико, што представља целокупну његову појаву, али по њој тешко да би ко Илију могао познати, јер је се скоро са свим изменио. Постарали смо се да дођемо до његове најновије фотографије и то у две позитуре: слика с преда и с профила. Људе, као што је овај разбојник, треба сликати на разне начине и у већем формату, те да му се види свака и најмања црта на лицу. —

Ну, да би читаоци могли овом приликом бар што год чути о њему, ми за сада доносимо из *Тасиних белешака* „Поноћ“ ове редове што их је писац г. Таса забележио :

„Познати Гавриловић осуђен на смрт, бега с робије, одлази у Румунију. Тамо продужава свој „занат“. Код њега увек пара. За тим прелази у Керансебеш у Маџарској. И туна лепо живи и троши. Чак је предузимао, како вели, послове и у руднику „Анини“. — Кад му траг опазе, прелази онда у Лом-Паланку. Одатле у Филибе. Ту отвара хотел, и постаје рентијер. — После се враћа у Босну. Живи неко време у Брчкој. Одатле се после зажели Србије. Дође у Земун. Ту неко време остане па се реши да пређе у Београд. Последњом земунском лађом превезе са амо. — Кад

сви путници изађу он остане још неко време у кабини. Жандари се врате са штека, он онда изађе и слободно улази у у варош. Иде слободно и подигнуте главе, јер жандари који га познају: или нису више у служби, или су одаслати где год у Србију код начелстава и капетана. Паметна наредба жандармеријске команде!!! — Дошав горе у варош, Гавриловић, вели, одседа у хотелу. Можда је и тако било. Али и да није, он има стотину јатака, који ће га врло радо примити и угостити. Јатак знаде да се вешт лопов не даје лако ухватити. А после, и кад га ухвате, не одаје своје пријатеље; међу тим сваку услугу добро плаћа.“

Толико уз ову слику, а уз другу, која ће у 14. или 15. броју изаћи, донећемо све оно што се о њему зна. — Интересно ће бити за читаоце да виде каквим се средствима служио Илија при разбојничким делима што их је починио. Још је од већег интереса садањи живот и понашање његово.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА**Модерни просјаци**

Једну занимљиву причу, ово дана, донео је један лист из просјачког живота у Бечу. Место где се дешава, то је писарница једне велике трговине и банкарнице у сред Беча. У тој трговини, од времена на време, појављује се једна слепа жена, молећи за милостињу. Она је у сиромашном руху, али јој спољашност беше отмена. Њу свакад води једна девојка — њезина кћи — која тако скромна изгледа, да се једва кад и кад усуди подићи горе очи и погледати на оне, од којих, у име материно, проси милостињу. Слепица казује, да је удовица некога мајора, који је у рату часно погинуо, тако, да је она остала сâма са овим дететом, без икакве помоћи, јер су јој непријатељи и бездушни рођаци и оно мало пензије, што је имала, отели. У горкој тузи за изгубљеном срећом од плача је најпосле ослепила. Сад се мора са тешким срцем обраћати на милосрђе својих ближњих. Наравно, говорила је тако тужно, да сваки, коме се само почне јадати, одмах драговољно чини своју човочанску дужност и јадну сиротицу дарива, само да је помогне у њеној беди и невољи. Шта више, многи је при поласку и са поштовањем испраћа до врата.

Док се то тако збива у вароши, дотле на другој отрани у предграђу Маријакилфу, један млад човек упозна се случајно са једном породицом. То је било једне вечери у гостионици, кад се са истом, за истим столом, нашао. Породица се састојала из мужа, жене и младе лепе кћери. После тога, на скоро беше друга па и трећа прилика, тако, да се наш младић веома заинтересовао за своје познанике а нарочито за лепу познаницу. И његови познаници обратише већу пажњу на њега, па га најпосле позваше да их код куће посети, што овај одмах и учини. Отишав тамо, нађе у свему најлепши ред и свачега у изобиљу, тако, да му пријатно беше што је у тако отменој кући примљен и што је госпођица из тако одличне породице. Из дана у дан његова љубав беше све силнија, међу тим је изгледало да родитељи не би ништа имали против тога да он у њих запроси њихову кћер.

Некако баш у почетку свога познанства, добио беше службу у једној великој банкарници у сред вароши. Под њим је била и такозвана свакодневна „мала каса“, из које се осим осталих ситних издатака и просјацима милостиња издавала. Но он о томе није хтео ништа казивати својим познаницима, чекајући да прођу први дани пробе, па кад се већ у служби утврди, онда ће им то казати а уједно и руку њихове кћери запросити. Једном бавећи се у својој канцеларији, на једанпут чује у суседној господаревој соби молећи глас неке жене, која полако корачаше у канцеларију, носећи у руци упутицу од господара, да јој се из „мале касе“ изда нека милостиња. Младић подиже очи и — пред њим стоји она слепа мајорица, а уз њу као вођа — његова „бити имајућа“ невеста. Јадан младић, до крајности пренеражен, једва се држао на ногама, а мати и кћи вриснуше, те брже боље појурише на поље из канцеларије. Слепа мајорица дакле није била *слепа*, нити је она била удовица не знам каквог јуначког официра, него је имала свога рођенога мужа, с киме је под једним кровом живела и који јој је знао најлепша просјачка писма састављати. У кући

пак њиховој, било је увек свега изобиља, чему је наравно највише допринело тако лепо и вешто вођено просјачење. По себи се разуме да ни од свадбе ништа није било.

ЛЕП РУКОПИС

Из узпомена једног полицајца

од Л. М.

Било је већ седам из јутра, кад руни у мој стан вратар из хотела код „Португалског Краља“ на ме замоли, да пођем одмах у речени хотел, јер је тамо преко ноћ учињена велика похара.

Разуме се да нисам оклевао, те ми вратар путем ово исприча:

Синоћ око 10 часова дошао је пешке у хотел код „Португалског Краља“ неки странац с малом ручном путничком торбом, па је вечером у трпезарији и одмах после вечере отишао у своју собу, рекавши да очекује још ноћас неку депешу, те ће јамачно морати одмах на пут. И заиста, депеша дође око три пред зору. Вратар је депешара одвео до страичеве собе, кога су морали пробудити (чинио се да је тврдо спавао), те је кроз отшкринута врата узео депешу, давши депешару бакшиш и умоливши вратара да причека за часак, док види из депеше хоће ли морати одмах на пут. После неколико тренутака викнуће гласно, да мора одмах путовати, па за то да му се отворе врата с улице, и вратар га десет минута касније пусти, јер се код главног келнера известио, да је странац још синоћ платио сав рачун. Странац је мирно изашао, носећи своју ручну торбицу. Јутрос, пре пола часа, диже се страшан урнебес у соби број 34, из које излети путник, што је у њој спавао, кукајући: „похараше ме, јаох, четрдесет хиљада талира!“ Цео се хотел узбунио. Из многог чега даје се закључити, да је похара извршио онај странац, што је преко ноћ отпутовао, па за то је гостионичар и послао по мене вратара да дођем одмах, те да учиним извиђај и предузнем шта треба.

У гостионици затечем још све у највећој забуни. Гостионичар, келнер и гости стајали су у трпезарији и живо разговарали.

Прво ми је било, да их колико толико успокојим, па онда позovem гостионичара, да ме води томе што је похаран.

Нађемо га у соби. Стасит, средовечан човек, блед у лицу и сав скрушен, ма да се трудио да се прибере, јер кад сам га запитао, исприча ми доста мирно ово:

„Зовем се Хуго Раушер, бавим се економијом. Купио сам за деведесет хиљада талира овдашњи спашилук Килепек, и данас је требало да положим овдашњем судији Демеру прву отплату у четрдесет хиљада талира, што сам синоћ донео. Како сам био уморан, одмах сам легао, а кад сам се јутрос пробудио, имам шта видети! Ни портфеља ни новаца! До сад сам једнако свуда тражио и загледао, па ништа!“

„А зар су врата била сву ноћ незакључана?“

„Да. Био сам, како рекох, уморан, па сам једва чекао да легнем и тако сам заборавио да их закључам.“

„А где вам је био портфељ?“

„У капуту, у унутрашњем шпагу, а капут сам био пребацио преко столице поред постеље.“

„Јесте ли ноћас чули ма што год?“

„Ништа, спавао сам као заклан.“

„Ех, онда је лопову било лако да се увуче у собу и да вас похара... Сад још нешто: јесте ли гдегод на путу говорили, како имате код себе много новаца?“

„Нисам. О томе сам већ и сам мислио, јер сам знао да је то важно за истрагу. Али се не сећам, да сам игде споменуо, да имам толико новаца.“

„А где сте узели новце? Јер мислим, да нисте толику суму држали у каси као мртав капитал.“

„Разуме се, да нисам. Имао сам државне обвезнице и друге вредне хартије, па сам их прејуче продао на берзи у престоници.“

„Је ли било кога, кад сте добили новац?“

„Само они чиновници у банкарници.“

„Какве новчанице?“

„Од пет стотина талира.“

„И одмах сте пошли за овамо?“

„Не. Свратио сам мало у М. да поручим неке пољопривредне машине у тамошњој фабрици.“

„Онда сте тамо и преноћили?“

„Да.“

„Онда извесно морате знати, где сте отварали портфељ?“

„Знам, дабогме. Само сам га једном отварао и то јуче из јутра, кад сам из њега узео новчаницу да платим рачун у гостионици код „Златне Круне“ у М.“

„Је ли ту било још кога, кад сте гостионичару или келнеру плаћали рачун?“

„Били смо само ја и келнер што наплаћује.“

„А он је могао видети, да вам је портфељ био позамахан.“

„То не спорим.“

„Јесте ли му говорили што год ради чега путујете?“

„Јесам. Питао сам за овдашње гостионице, и он ми је ову препоручио.“

„Како је изгледао тај келнер?“

„Млад, леп, црномањаст, брадат, врло љубак и учтив.“

Обрати се гостионичару:

„Слаже ли се овај опис с вашим ноћашњим сумњивим гостом?“

„Ја га нисам видео,“ рече гостионичар, „али како ми га је описао келнер, који га је послуживао, не бих рекао да је то.“

„Молим вас, нека дође тај келнер.“

Гостионичар га одмах доведе. Келнер је донео и књигу за уписивање путника.

И он ми саопшти што сам већ био сазнао од вратара:

„Странац је био у доста обичном оделу, средња стаса, плав, коса до главе ошипања, брада такође са свим поткресана, човек око 35 година. Учипило ми се, да је био у великој журби, ну то није много падало у очи. Кад ми је рекао, да ће код нас преноћити поднесем му ову књигу и замолим га да се упише. — Је ли то баш потребно? — запита ме. — Ја ћу можда још ноћас отпутовати. — Тако тражи полиција. — Кад је тако, да се потпишем. — Ево, ово је он.“

И келнер отвори књигу на ми показа, те прочитах:

„Фридрих Фехтхаммер, приватније из О.“

Рукопис особито леп и карактеристичан.

„Па онда,“ тако настави келнер, — „као случајно баци поглед на остала имена и од једном узвикну: „Ах, гле само, Хуго Раушер из В.! Стари мој пријатељ! Од кад га нисам видео! Је ли још овде?“ — „Јесте,“ рекох, „горе је, у својој соби!“ — „Доцкан је сад, баш ми је жао што не могу да га посетим,“ — тако рече странац, „али ваљда ноћас нећу морати на пут, па ћемо се сутра наћи. У којој је соби?“ — „Број 34.“ — „Добро, шта имам да платим, на случај, ако морам још ноћас отпутовати.“ — Ја му кажем, он одмах плати и оде у своју собу, из које је ноћас отишао, како вам је већ вратар објаснио.“

(Наставиће се)

БОЦКАРСКИ — ЕГАВАЧКИ — ЈЕЗИК*

У САСТАВЉЕНИМ РЕЧИМА

Кажу кућу	Редај унчу
Слепац пијан	Гегавац напљуган
Пас хрђав	Чикљавац неготиван
Немам ракије	Ницам шушљинге
Пијем вино	Пљугам резне
Крадем банке	Гепим шуштавице
Доћ' ћу ноћу	Догњам некат
Крадем јаја	Чорет чамић
Имам новаца	Цањам трањци
Смркло се бежи!	Снекило се, гљај
Мислим на коња	Тољгати рунков
Отвори уста	Одбашти њупавица
Гледам очи	Ждракам ждракавице
Добар во	Готиван рикавац
Имам опанке	Цањам гљарнице

* Ове реченице, по дозволи г. Тасе Миленковића, саставио смо из његовог „Дневника“ V. свеске. Постараћемо се, да овај језик у свој његовој опширности донесемо, и да удесимо кратке конверзације, како би се могао боље разумети.

ТРАЖЕ СЕ

Милош — Павле — Јагликић — Вујадиновић, родом из Селевца, среза јасеничког, окр. подунавског, који се је пред српско-бугарски рат доселио у село Добраву, среза смедеревског, код брата свога — Спасоја Јагликића, вере православне, осуђиван на две године робије због крађе, — побегао је ноћу између 18. и 19. октобра 1895. год. из затвора ср. грочанског; по решењу београдског првост. суда окр. подунавског од 24. октобра 1895. год. Бр. 14439 има се ставити под поротни суд, у притвор и оков, кад се ухватио буде, а за учињене опасне крађе Милутину Аврамовићу, Миловану Ивановићу из Друговца среза смедеревског, Стевану Јовановићу из Камендола среза грочанског и Животи Андрејићу. Потерницом својом од 10. јануара 1896. год. Бр. 353 београдски првост. суд округа подунавског обратио је се свима начелствима са молбом, да ову препредену варалицу и опасног зликовца у своме подручју потраже и суду спроведу. Како је пак ово трагање остало без успеха, то се понова моле све полицијске власти да за Милошем — Павлом још једном нареду озбиљну потеру, па ако га пронађу и ухвате, да га првост. суду окр. подунавског стражарно спроведу, ради саопштења поменутог решења као и ради стављања у притвор и оков. Лични опис Милоша — Павла — овај је: стас му је средњи, дежмекаст, црне косе и обрва црних, жутих очију, нос правилан — прав, а на дну широк. Бркови су му мали и црни, а образи широки. Када је побегао, носио је на себи гаће и кошуљу, а на ногама чарапе и опанке. На глави стару шубару.

Миладин Павловић из Књажевца, који је пресудом ја-годиноског суда од 12. јула 1896. г. због опасне крађе осуђен на 6 година робије — побегао је 3. овог месеца са рада из Љубичева испред чувара Јована Гавриловића. Миладин има око 20 година, висок, косе смеђе, образа дугих, чела малог, обрва смеђих, очију плавих, носа права, бркова малих смеђих, брије браду, писмен је.

Решењем Начелника ср. грочанског од 4. Септембра 1894. год. оглашен је за хајдука Живан-Живота Миљковић-Ћосић, из Гроцке, који је раније био осуђиван на робију. Решењем првостеп. беогр. Суда, окр. подунавског, овај Живота стављен је под поротни Суд, притвор и оков, за то, што је на Ускре 1894. год. побио Владимира и Миту, децу Панте Бркића из Гроцке, и отео им на тај начин свиње, које су чували. Како је Живан одмах после овог грозног злочина утекао, то га начелник ср. грочанског није могао спровести Суду уз акта ислеђења — и за то је Суд наредио потеру за њиме — која је до данас на жалост остала неуспешна. Живан овај виђан је по овоме злочину у Београду 1. Маја 1894. г., тада га је позорник из Васине ул. ухватио и кварту варошком спровео — и док се је тражило његово име по књигама, Живан је побегао из кварта. После тога виђали су га неки сељани, који су се као обвезници налазили у Зајечару — у томе месту, али и тада је овај окорели зликовац умакао. Пада јако у очи, да је виђен увек у зидарском оделу — и јамачно се тиме и занима. Опис је у неколико Суду познат. Живан је средњег стаса — дежмекаст, стар око 50 год., црн у лицу, браду брије, има повеће густе бркове и смеђе, очи су му смеђе — а поглед му је мрк; на једном образу има један младеж; одело мења, али је често у сељачком сукненом оделу, а виђан је и у кожуху.

Тома Павковић из Аустрије, који је због покушаја разбојништва пресудом шабачког првостепеног суда од 8. фебруара 1897. год. осуђен на 10 година робије у лакој окуви — побегао је 5. о. мес. око 7 часова у вече са рада из Љубичева. Тома је стар 53 године, средњег раста, дугих образа, чела обичног, обрва црних, очију црних, носа права, бркова смеђих, проседах, браду брије, писмен је.

Лазар Младеновић пиљар из Пожаревца, ноћу између 2 и 3 тек. мес. на разбојнички начин на друму градишком а између Пожаревца и Братинца напао је и тешко повредио Димитрија Симића, пиљара оvd. и по извршеном делу побегао. Лазар је стаса средњег, стар 40 год. лица смеђег, бркова смеђи, браде округле проседе, очи граорасте, од одела носи чакшире од врсног сукна, стар поцепан копоран, на глави стару шу-

бару и на ногама носи опанке. Која га власт пронађе да га спроведе начелству пожаревачком с позивом на № 12.554.

Ноћас је непознати допов украо Вељку Јаковљевићу из Стубленице једну кобилу длаке зелене, стара 5 год., на челу цветаста, куса репа, без других знакова и роваша. Траже се допови.

Милорад Костић раденик штампарски код свога брата г. Драгутина Костића, штампара у Шапцу, проневерно је свога брата, па незнано где отумарао. Милорад је стар 19 година, повисок, сув, смеђ, дуљастих образа, очију плавих, у десном оку фаличан, има белу белегу. На усни левој расечен. Од одела носи немачки велики зимски менчиков капут.

Стана ж. Василија Недељковића, циганина из Јабучија, ср. тамнавског, окр. ваљевског, која је одбегла од мужа, однела је са собом 70 дин. у новцу, један губер, кожух, јелек, шест јастука, три кошуље, четворе чарапе и једну сламљачу. Стана има 40 година, у снази је пуна, црномањаста, напред нема зуба.

Начелник среза мачванског депешом својом од 5. т. м. № 14263 јавља, да је Илији Станковићу из Клења 28. септембра тек. украђено 19 комада свиња већих и мањих већином црних. Траже се допови.

Начелник среза ресавског актом својим од 4. октобра тек. год. јавља да је Јован Ивановић, калфа опанчарски из Свилајнца, осуђен свима овоземаљским судовима на три месеца затвора због покушаја убиства, па да би ову казну избегао, он је пре два три дана незнано где отумарао. Јован има 20 година, раста средњег, сувоњав, бркова врло малих, од одела има антерију и уске панталоне од црног сукна, црн шепир, шарене чарапе и опанке. Наређује се тражење.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

С. Гудовићу, Ораије. Примили смо претплату. Велика вам хвала на заузимању. Пошљите нам и обећани рукопис.

Претплатницима нашим, којима дугујемо 1. и 2. број, јављамо, да су оба прештамана, а за дан два биће им и послата. Ако би случајно некоме заборавили, да пошаљемо ове бројеве, молимо га, да нас једном дописном картом подсети.

РЕЦЕНЗИЈЕ НА „ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“

„Дневни Лист“ у своме 226. броју доноси ово:

„*Полицијски Гласник*,” који је од подуже времена почео излазити, испуњен је све обилатијим садржајем. Како смо извештени, он ће донети, по могућству, слике свих осуђеника по нашим казним заводима. Нека је овај лист с наше стране препоручен.

„ПОЛИЦАЈАЦ“

Јављамо нашим читаоцима а и осталоме грађанству, да ће, најдаље до конца овога месеца, бити штампан календар за 1898. годину под називом „*Полицајац*“. У овоме календару биће слике свију коцкара, лонова, варалица и разбојника, како наших тако и оних страних, за које се држи, да се скитају и крију по Србији и Бугарској — са кратким њиховим биографијама. Удешен ће бити за цеп тако, да га сваки полицај, жандарм, путник, трговац, занатлија и у опште грађанин, може уза се носити и увек сумњиво лице, с киме се ма где сусретне, познати. Цену ћемо објавити у једноме од идућих бројева.

Нећемо овде разлагати корист оваког једног издања. Само се по себи разуме, да ће овакав календар са оваком садржином бити од веома велике користи свакоме, па ма он био у своме биро-у, радионици, на путу, у војсци и т. д.